

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва і дизайну

СИЛАБУС

ОФОРМЛЕННЯ ТА ІЛЮСТРАЦІЯ КНИГИ

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Бакалавр Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>4</u> / <u> </u>		Рік навчання <u>2020/2021</u>
		Семестр <u>3-ий</u>
		Лекції 36 год.
		Практичні (семінарські) 18 год.
ІНДЗ: <u>є/немає</u>		Самостійна робота 58 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Єфімова Марія Петрівна
Кандидат мистецтвознавства
Вчене звання
Доцент кафедри образотворчого мистецтва і дизайну
Контактна інформація +38 0669390701; e-mail: Marusia88@ukr.net
Дні занять (посилання на електронний розклад)

III. Опис дисципліни

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Оформлення та ілюстрація книги» є однією з нормативних дисциплін підготовки бакалаврів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» денної форми навчання.

Курс «Оформлення та ілюстрація книги» дає можливість сформулювати знання, які дозволять майбутньому фахівцю грамотно впорядковувати текстову інформацію, самостійно здійснювати ілюстрування зображень, свідомо опрацьовувати друковані видання в межах заданого стилю.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань і навичок стосовно оформлення та ілюстрування книги; надання студентам необхідного

уявлення щодо методик створення ілюстрацій; уявлення щодо стилів створення ілюстрацій; викладення студентам знань про властивості матеріалів та інструментів створення ілюстративного матеріалу; формування у студентів комплексу знань та вмінь, які допоможуть їм у майбутньому самостійно створювати високоякісні ілюстрації.

Предметом вивчення дисципліни є основні елементи, принципи та методи художнього оформлення та ілюстрування книги.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни - ознайомити студентів з основними стилями та напрямками мистецтва, засвоєння основних правил оформлення та ілюстрування друкованої продукції та законів композиції в роботі із зображеннями, дослідження принципів дизайну шрифтів.

2. Результати навчання (компетентності)

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетентностей:

ЗК 2 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК 7 – Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 8 – Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 11 – Здатність застосовувати засоби та закони композиції та кольорознавства в практичній художній діяльності.

ПР02 – Знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання теоретичних і практичних задач видавництва і поліграфії.

ПР11 Розробляти концепцію видання; склад, структуру, дизайн і апарат усіх видів виробів видавництва та поліграфії, робочу документацію для забезпечення процесу їх створення.

3. Структура навчальної дисципліни

Навчання базується на основі практичної і самостійної творчої діяльності, що здійснюють функцію закріплення матеріалу у вигляді практичних вправ та самостійних завдань, а також в надбанні умінь та навичок в художній діяльності.

Освоєння курсу передбачає використання таких форматів:

- лабораторних занять, що передбачають залучення здобувачів вищої освіти до практичного застосування вмінь та навичок набутих під час вивчення матеріалу;

- самостійної роботи, для глибшого вивчення теоретичного матеріалу та відпрацювання практичних навичок;

- підготовку та складення двох модульних переглядів;

- отримання заліку.

Назвизмістовихмодулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Вступ. Поняття та основні принципи оформлення та ілюстрування книги.	6	2		4		
Тема 2. Матеріальна структура книги. Складові елементи книги: книжковий (паперовий) блок та його деталі (вкладки, наклейки); обкладинка (оправа, або палітурка); суперобкладинка; форзац; корінець; каптал, футляр; закладка (лясе), суперобкладинка.	6	2		4		
Тема 3. Папір та його формат. Формат видання. Система форматів у книжковій продукції. Формат паперу; формат видання; формат набору.	6	2		4		
Тема 4. Змістова структура книги. Сторінка складання, розворот, авантитул, титул (одинарний, розгорнутий, подвійний, фронтиспіс), шмуцтитул, елементи зовнішнього оформлення.	6	2		4	1	
Тема 5. Композиційні прийоми, правила та елементи дизайну видань.	8	4		4	1	
Тема 6. Природа композиції в книзі, її зовнішня і внутрішня структура.	8	4		4	1	
Тема 7. Елементи композиційного комплексу. Поняття «архітектоніка» книги.	8	4		4		
Разом за модулем 1	48	20		28		
Змістовий модуль 2.						
Тема 1. Роль шрифту в оформленні книги. Графічні ознаки шрифтів. Друкарський шрифт та його елементи; гарнітура шрифту; накреслення; розмір (кегель) шрифт; класифікація шрифтів.	6	2		4	1	
Тема 2. Ілюстрація: інформативно-пізнавальні та емоційно-художні аспекти.	6	2		4		
Тема 3. Колір в ілюстрації	8	4		4		

(робота з колірним колом, колір світла і тіні)						
Тема 6. Аналіз стилів відомих ілюстраторів. Основи малювання (пропорції, світло, тінь).	8	4		4	1	
Тема 5. Оформлення наукових, науково-популярних, навчальних, літературно-художніх видань. Вибір тематики для створення видання. Підбір робочого матеріалу.	8	4		4	1	
Тема 7. Ескізне макетування. Пошук стилю видання.	12		8	4	1	
Тема 8. Дизайн дитячих видань	16		10	6	1	
Разом за модулем 2	64	16	18	30		
Всього	112	36	18	58	8	
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота						МКР/20
ІНДЗ						ІРС/20
Інше (вказати)						
Всього годин/Балів	72		72			50

IV. Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності: заборонений плагіат, виконання робіт сторонніми особами. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під пошуку аналогів даного виду робіт.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом виконання робіт, але бали за це не нараховуються. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

V. Підсумковий контроль

Питання для підсумкової оцінки знань:

1. Дайте визначення «книга – це»
1. Що означає термін «ілюстрація»?
2. Назвіть типи ілюстрацій, які застосовуються у книгах?
3. Дайте визначення шрифтової ілюстрації?
4. Які існують різновиди шрифтових ілюстрацій?
5. В чому полягає особливість предметної ілюстрації?
6. На чому будується сюжетно-тематична ілюстрація?
7. Назвіть основні способи створення ілюстрацій?
2. Що розуміється під конструкцією книги?
8. Які техніки ілюстрування застосовуються в книгах?
3. Назвіть матеріально-конструктивні елементи книги?
4. Чи може конструкція книг формуватися із декількох блоків?
6. Що передбачає конструкція розкладного блоку?
7. Назвіть способи розкладання книжкового блоку?

9. Назвіть основні види ілюстрацій за об'ємно-просторовою структурою?
2. Назвіть основні етапи технологічного процесу виготовлення друкованого видання?
3. Особливості додрукарського етапу виготовлення книги?
4. Назвіть базові ергономічні показники у проектуванні книг?
6. Яку роль виконує художник-ілюстратор?
9. Назвіть основні закономірності побудови шрифту?

VI. Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	74-81	Добре
D	65-73	Задовільно
E	60-63	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно - з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно - з обов'язковим повторним курсом

VI. Рекомендована література

Основна:

1. Адамов Е. Б. Иллюстрирование художественной литературы / Е. Б. Адамов. – Москва : АСТ, 2009. – 291 с.
2. Вибер Ж. Живопись и ее средства / Ж. Вибер. – Москва : Сварог и К, 2000. – 232 с.
3. Волков Н. Н. Композиция в живописи / Н. Н. Волков. – Москва : Искусство, 2013. – 263 с.
4. Геллер С. Кваст С. Графічні стилі: від вікторіанців до хіпстерів; пер. з англ. Журавльова О., Пінчук Д. Київ : ArtYuss, 2019. 296 с. (Серія «Креативна кар'єра»).
5. Герчук Ю. Я. История графики и искусства книги : учеб. пособ. для студентов вузов / Ю. Я. Герчук. – Москва : Аспект Пресс, 2000. – 317 с.
6. Дегтярев А. Р. Изобразительные средства рекламы: слово, композиция, стиль, цвет / А. Р. Дегтярев. – Москва : Фаир-Пресс, 2006. – 256 с.
7. Епифанов Г. Д. Методика иллюстрирования классических произведений : конспект лекций / Г.Д. Епифанов. – Ленинград : Моск. полигр. ин-т, 1961. – 22 с.
8. Іванов С. Основи композиції видання : посібник. Львів : Світ, 2013. 232 с.
9. Кирцер Ю. М. Рисунок и живопись : учебн. пособ. / Ю. М. Кирцер. – 4-е изд., стер. – Москва : Высшая школа, 2001. – 272 с. : ил.

10. Ляхов В.Н. Очерки теории искусства книги / Владимир Ляхов. – СП-б : Радуга, 2006. – 256 с.
11. Никитина Т.Ю. Особенности иллюстрирования различных типов изданий / Тетяна Никитина. – СП-б: Азбука, 2007. – 210 с
12. Слоцька Л. С., Маїк В. З., Румянцев Ю. М. Основи поліграфії (друкарські та брошурувальнопалітурні процеси) : навч. посіб. / за заг. ред. д-ра техн. наук, проф. Лазаренка Е. Т. Львів : УАД. 2012. 244 с.
13. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця : Практичний посібник. 2-ге вид., стереотипне. К. : Наша культура і наука, 2006. 560с.
14. Цідило І. І. Підготовка майбутніх дизайнерів до використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Тернопіль, 2015. 244 с.
15. Шевченко В. Художньо-технічне редагування : підруч. К. : ПАЛИВОДА А. В., 2010. 516с.